

คำแถลงเรื่องการเสียชีวิตของแรงงานข้ามชาติในจังหวัดระนอง ประเทศไทย โดย นายบิล ซอลเทอร์
ผู้อำนวยการ สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ ประจำอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

For immediate release: 11 April 2008 (ROAP/08/09)

Press Release ข่าวเผยแพร่

ไอแอลโอ สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ ประจำอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง (กรุงเทพฯ): เป็นอีกครั้งหนึ่งที่สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศรู้สึกเสียใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อได้ทราบข่าวการเสียชีวิตของแรงงานข้ามชาติที่พยายามดิ้นรนเพื่อแสวงหาอนาคตที่ดีกว่า แต่ต้องกลับกลายเป็นเหยื่อและเสียชีวิตในประเทศไทย

ผู้เสียชีวิตจำนวนมากกว่า 50 คนในครั้งนี้เป็นแรงงานข้ามชาติจากประเทศเมียนมาร์ และในจำนวนนี้หลายคนเป็นสตรีและเยาวชน สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศกำลังเฝ้าติดตามความคืบหน้าในการสืบสวนสอบสวน และดำเนินการหาข้อเท็จจริงร่วมกับสหภาพแรงงานและองค์กรพันธมิตรต่างๆ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการให้การคุ้มครองสิทธิของแรงงานข้ามชาติเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงการดูแลเยียวยาผู้ที่รอดชีวิต

อาจกล่าวได้ว่า เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นอุบัติเหตุที่น่าสะเทือนใจ หรืออาจกล่าวได้ว่าเหตุการณ์ครั้งนี้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของคนขับ อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เป็นตัวชี้ให้เห็นว่า สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากปัญหาที่ใหญ่กว่านั้น

รัฐบาลไทยตระหนักดีว่าภาคธุรกิจและนายจ้างจำเป็นต้องหาแรงงานข้ามชาติมาทำงานในตำแหน่งที่ว่างอยู่ในสถานประกอบการหลายแห่ง โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารทะเล กิจการก่อสร้าง ภาคการเกษตร และงานรับใช้ในบ้าน

นอกจากนี้รัฐบาลไทยยังได้ดำเนินการอย่างแข็งขันโดยร่วมมือกับองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (ไอแอลโอ) และองค์กรอื่นๆ เพื่อลดภาวะเปราะบางของแรงงานข้ามชาติ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามยังมีงานจำเป็นที่ต้องทำอยู่อีกมาก

แม้ว่ารัฐบาลไทยได้พยายามจัดระเบียบการเดินทางข้ามพรมแดนของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ผ่านการทำข้อตกลงระหว่างกัน เรื่องการจ้างแรงงานแล้วก็ตาม แต่ปรากฏว่าความต้องการการใช้แรงงานข้ามชาติทั้งที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนของนายจ้าง ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องและเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ อย่างไรก็ตาม ระบบการขึ้นทะเบียนการใช้แรงงานข้ามชาติของทางการไม่ประสบความสำเร็จอย่างเต็มที่เนื่องมาจากหลายปัจจัย เช่น ระบบการขึ้นทะเบียนแรงงานที่ใช้เวลานานและเสียค่าใช้จ่ายสูง ความล้มเหลวในความสามารถของประเทศผู้ส่งแรงงานที่จะจัดหาเอกสารที่จำเป็นต่างๆ ในช่วงก่อนออกเดินทางของแรงงาน และตัวแรงงานข้ามชาติเองก็มีความกังวลว่าตนจะไม่สามารถที่จะเปลี่ยนนายจ้างได้ตามกฎหมาย แม้ว่าจะถูกนายจ้างข่มเหง ภายใต้อาณัติของตำรวจที่ว่ามีหน้าที่ให้การละเมิดแรงงานอันเป็นผลมาจากการคัดค้านผู้ที่ยังคงดำเนินต่อไป

ในหลายงานวิจัยที่ผ่านมาของไอแอลโอที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการแสวงหาประโยชน์ที่ไม่เป็นธรรมจากแรงงานซึ่งโยงโยกับการค้ามนุษย์ชี้ให้เห็นว่าแรงงานข้ามชาติทั้งที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนจำนวนมากถูกข่มเหง งานวิจัยฉบับหนึ่งพบว่าจากการสัมภาษณ์นายจ้างมากกว่าครึ่งหนึ่ง นายจ้างแสดงความเห็นว่าการกักขังแรงงานข้ามชาติเพื่อ “ป้องกันไม่ให้เขาหนีออกไป” เป็นการกระทำที่เหมาะสมแล้ว และร้อยละ 75 ของแรงงานข้ามชาติที่ทำงานบนเรือประมงไม่มีเอกสารราชการอยู่กับตัวเนื่องจากถูกนายจ้างยึดเอาไว้ ทั้งยังมีสิ่งบ่งชี้หลายอย่างที่ระบุว่า มีการใช้แรงงานบังคับและแรงงานเด็กที่เป็นแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย

แม้ว่าประเทศไทยไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีที่ ชาย หญิง และเด็กที่ประสบความเดือดร้อนจนถึงขั้นต้องอพยพจากประเทศเมียนมาร์ และประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ และมุ่งเข้ามาหางานทำในประเทศไทย แต่รัฐบาลไทยจำเป็นที่จะต้องให้ความคุ้มครองและป้องกันไม่ให้มีการแสวงหาประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรมจากแรงงานข้ามชาติเหล่านี้ ไม่ว่าเขาจะมีหรือไม่มีเอกสารที่ถูกต้องในประเทศไทย

ความคุ้มครองที่ว่่านี้ รวมไปถึงการระบุให้นายจ้างและนายหน้าจัดหางานต้องรับผิดชอบในการดูแลแรงงานข้ามชาติ ไม่ว่าเขาจะมีหรือไม่มีใบอนุญาตทำงาน และลงโทษนายจ้าง นายหน้า และ ผู้รับเหมาแรงงาน ที่ใช้ประโยชน์อย่างไม่ถูกต้องจากระบบการจัดหางาน และจากแรงงานเอง นอกจากนี้รัฐยังมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงกระบวนการตรวจแรงงานในสถานประกอบการต่างๆ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และสิทธิของแรงงานข้ามชาติด้วย

ความจำเป็นอีกประการหนึ่งคือ ควรมีการทบทวน และการประเมินปัญหาด้านนโยบายในการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติอย่างจริงจัง การบริหารแรงงานข้ามชาติต้องเป็นนโยบายที่มองไปข้างหน้า และพัฒนาให้ตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริง เพื่อให้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนานโยบายนั้น ไม่เพียงแต่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเท่านั้นแต่ต้องให้ประโยชน์กับประชาชนด้วย โดยเฉพาะกับแรงงานข้ามชาติ ซึ่งมีส่วนไม่น้อยในการทำให้ประเทศไทยเติบโตขึ้น

ไอแอลโอทำงานร่วมกับรัฐบาลไทยในการจัดการปัญหาการละเมิดต่อแรงงานข้ามชาติ และช่วยพัฒนาระบบการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ นอกจากนี้เรายังทำงานร่วมกันในการป้องกันการค้ามนุษย์และการเอารัดเอาเปรียบแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย ไอแอลโอ พร้อมและยินดีเสมอที่จะขยายขอบเขตการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อช่วยกำจัดและยุติการแสวงหาประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรมจากแรงงานทั้งปวงไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะเป็นคนเชื้อชาติใด

บิล ซอลเทอร์

ผู้อำนวยการ

สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ ประจำอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ

จิตติมา ศรีสุขนาม

เจ้าหน้าที่โครงการประเทศไทย

สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ ประจำอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

โทร: 02 288 1739